
VONDSTEN AAN DE MONDING VAN "HET ZWIN" BIJ CADZAND (ZEEUWS
VLAANDEREN - R.H. de Bruyne).

Het strand tussen Cadzand-Bad en Knokke (België) staat al heel lang in de belangstelling van allerlei "strandjutters".

Niet alleen is hier het prachtige Nederlands-Belgisch natuur-reservaat "het Zwin", maar ook spoelden op het strand vele fossielen aan.

De meeste mensen die zich hier gebukt over het strand begeven zijn vooral op zoek naar de fossiele haaiantanden die hier aanspoelen. Deze begerenswaardige zwarte tandjes worden vooral gezocht door touristen, die soms hun hele vakantie gebukt doorbrengen.

Maar ook de plaatselijke bevolking speelt handig in op deze extra attractie, en zo kun je in vele winkels de zelfgevonden tanden in een ketting of oorbel enz. laten zetten.

Toen ik op 26 augustus 1982 hier weer eens naar zocht, leek het me een veel beter idee om nu vooral naar schelpen te gaan zoeken. Het bleek al gauw dat er hier sprake is van een enorme soortenrijkdom aan fossiele schelpen uit Pleistoceen (Eemien), Pliocene en ook Eocene en Mioceen.

Ook recente schelpen spoelen hier aan, maar in grote mate overtroffen door de fossielen.

Hier volgt een kort verslag, waarna een lijst van alle vondsten van die dag (plus het hieropvolgende gruisonderzoek).

Wanneer je vanaf Cadzand-Bad in de richting van het Zwin loopt, is onvermijdelijk het eerste wat je aan fossielen tegenkomt fragmenten van de Eocene soort Megocardita planicosta lerichei Glib. + v.d. Poel. (schetsje fig. 4). Met deze soort heb je meteen al één van de oudste fossielen te pakken.

Veel fragmenten en ook gave, meestal kleinere, kleppen kun je vinden in de vloedlijnen en vooral de grote schelpenvlakten aan beide zijden van de slenk, die de monding van het Zwin vormt. Nadat ik hier enige tijd gezocht had, ben ik op zoek gegaan naar "rijk gruis".

Toen bij laagwater de slenk droogviel, was het eerste waar ik naar keek de zandribbels die het water gevormd had op de bodem van de slenk.

Hierachter was het "horentjesgruis" verspreid blijven liggen. In dit horentjesgruis vielen onmiddellijk de vele wenteltrapjes

(Epitonium clathrus (L.)) op, en ook de koffieboontjes (Trivia arctica (Pult.)) of (Trivia monacha (Da C.)) (doordat zonder uitzondering alle exx. blauw verkleurd waren is niet uit te maken of er wel of niet 3 vlekken op aanwezig waren). Verder vielen me op de trapgeveltjes (Oenopota turricula (Mont.)) die in vele vormen voorkwamen.

Ook vele, meest beschadigde, tolhorens (Gibbula cineraria (L.)) en (Gibbula tumida (Mont.)), Patella-achtige hoedjes (geen Ned. naam) Acmaea virginea (Müller) en vrij veel fragmenten van Hausator solanderi (Mayer-Eymar), een Eocene penhoren (fig. 6).

In het fijnere gruis waren het vooral Turboella parva parva (Da C.) en Turboella parva interrupta (Adams) en natuurlijk Perrinia Ulvae (Penn.)

Ook vond ik hierin de eerste witte wenteltrap (Epitonium clathratulum (Kamm.)) een soort waarnaar ik speciaal uitkeek, nadat ik in "Kaas en Ten Broek" (1942) gelezen had dat deze soort bij Cadzand wat algemener voor zou komen.

Dit is alles wat ik op het eerste gezicht (een uurtje met de neus boven het gruis) gevonden heb.

Later zou nog veel meer uit het gruis te voorschijn komen.

Via C.S.-man G. Slager is veel klein materiaal bij de heer G. Spaink terechtgekomen, die zo vriendelijk was dit voor me te determineren en/of te controleren.

Zonder deze hulp zou de hier volgende lijst nooit geworden zijn wat het nu is: (naar ik hoop) een mooi voorbeeld van wat er op één dag verzamelen, plus het volgende gruisonderzoek te vinden is op het strand bij Cadzand.

Bij de nu volgende lijst zitten ook haaiantanden en andere fossielen die niet tot de weekdieren behoren.

	VRIJ GAAF /GAAF:	FRAGM.
<u>Nucula nucleus</u> (L.) parelmoerneut	8/2 ex.	1
<u>Arca tetragona</u> Poli	1/2	
<u>Striarca lactea</u> (L.) melkwitte arkschelp	14/2	5
<u>Limopsis</u> sp.	3/2	
<u>Glycymeris lunulata baldii</u> Glib.&v.d. Poel	1/2	
<u>Rec. Mytilus edulis</u> L. mossel (sterk behaard)	6/1	9
<u>Musculus discors</u> (L.)	2/2	2

	VRIJ GAAF /GAAF:	FRAGM.
<u>Chlamys multistriata harmeri</u> v. R. Alt.	1/2 ex.	
<u>Chlamys varia</u> (L.) bonte mantel	3/2	
<u>Flexopecten flexuosus</u> (Poli) (fig. 3)	7/2	3
<u>Palliolum tigrinum</u> (Müller) tijgerpels	1/2	
<u>Anomia ephippium</u> L. paardenzadel	1/2	
<u>Crassostrea ventilabrum</u> (Goldfuss)	6/2	
<u>Lucina squamula</u> (Desh.)	2/2	
<u>Eoc. Veniella pectinifera</u> (Mont.)	2/2	
<u>Lucinella divaricata</u> (L.) dubbeltjesschelp	7/2	
<u>Eoc. Megocardita planicosta lerichei</u> (fig. 4)		
Glib. & v.d. Poel	60/2	vele
<u>Eoc. Cardita laekenensis</u> (Glib.)	2/2	
<u>Venericardia aculeata scaldensis</u> (Glib.)	2/2	
<u>Cardita rugifera</u> (Gossmann)	25/2	
<u>Cyclocardia orbicularis</u> (Sow.)	1/2	
<u>Cyclocardia scalaris scalaris</u> (Sow.)	1/2	
<u>Altenaeum nortoni</u> Spink	1/2	
<u>Astarte fusca basterotti</u> De la Jonk.	2/2	
<u>Tridonta montagui</u> (Dillwyn)	1/2	
<u>Tridonta elliptica</u> (Brown)	1/2	
<u>Digitaria digitaria</u> (L.)	3/2	
<u>Astarte incerta</u> Wood	9/2	
<u>Astarte obliquata obliquata</u> Sow.	1/2	
<u>Goodallia triangularis</u> (Mont.) kl. astarte	3/2	
<u>Parvicardium exiguum</u> (Gmel.) scheve kokkel	1/2	
<u>Acanthocardia tuberculata</u> (L.)	3/2	
<u>Parvicardium scabrum</u> (Philippi)	24/2	
<u>Laevicardium decorticatum</u> (Wood)	1/2	
<u>Gastrana fragilis</u> (L.)	1/2	
<u>Macoma obliqua</u> (Sow.)	2/2	
<u>Spharium solidum</u> Normand	1/2	
<u>Corbicula fluminalis</u> (Müller) (fig. 5)	36/2	
<u>Ciccomphalus casina</u> (L.)	1/2	
<u>Venus verrucosa</u> (L.) wrattige venusschelp	1/2	
<u>Venerupis aurea senescens</u> (Cocconi)	1/2	
<u>Venerupis decussata</u> (L.)	1/2	
<u>Timoclea ovata</u> (Penn.) eivormige venus	2/2	
<u>Hiatella arctica arctica</u> (L.) noorse rotsenb.	2/2	

VRIJ GAAF FRAGM.
/GAAF:

Rec. <u>Turneria jeffreysi</u> (Winckw.) geplooiderotsenboorder	1/2	
Eoc. <u>Corbula brabantica</u> Vincent	2/2	
Eoc. <u>Parvilucina scaldensis</u> Glib.& v.d. Poel	1/2	
<u>Dentalium</u> sp. (<u>D.entalis</u> en/of <u>D. vulgare</u>)	6	3
<u>Dentalium vitreum</u>		3
<u>Emarginula conica</u> Lam.	2	
<u>Puncturella noachina</u> (L.)	1	
<u>Diodora apertura</u> (Mont.) sleutelgathoren	1	
<u>Acmaea virginea</u> (Müller)	40	
<u>Gibbula tumida</u> (Mont.)	55	
<u>Gibbula cineraria</u> (L.) asgrauwe tolhoren	100	vele
<u>Gibbula obconica nehalenniae</u> v.R.Alt.	1	
<u>Gibbula umbilicalis</u> (Da C.)	1	
<u>Calliostoma zizyphinum</u> (L.)	6	5
<u>Circulus striatus</u> (Philippi)	1	
<u>Tricolia pullus picta</u> (Da C.)	5	
<u>Lacuna vincta</u> (Mont.) scheefhorentje	8	14
<u>Hydrobia ventrosa</u> (Mont) opgezwollen wadslakje	10	
<u>Alvania punctura</u> (Mont.)	1	
<u>Alvania lactea</u> (Michaud) (fig. 8)	32	2
<u>Folinia crassa</u> (Kanm.)	4	
<u>Cingula semicostata semicostata</u> (Mont.)	4	2
<u>Rissoa membranacea</u> (Adams) vliezig drijfhorentje	9	
<u>Turboella parva parva</u> (Da C.) (fig. 7)	1000	vele
<u>Turboella parva interrupta</u> (Adams)	100	vele
<u>Turboella inconspicua</u> (Alder)	7	
<u>Tornus subcarinatus</u> (Mont.) gekielde cirkelslak	53	
Eoc. <u>Haustator solanderi</u> (Mayer-Eymar) (fig. 6)	10	90
Eoc. <u>Sigmesalia turbinoides</u> (non Desh.)		35
<u>Bittium reticulatum</u> (Da C.) muizekeutel	60	10
<u>Potamides tricinctus</u> (Brocchi)	1	
<u>Cerithiosis spec.</u>	1	
<u>Triphora perversa adversa</u> (Mont.)	2	1
Rec. <u>Epitonium clathrus</u> (L.) wenteltrapje	100	100
Rec. <u>Epitonium clathratulum</u> (Kanm.) witte wenteltrap	6	9
Rec. <u>Graphis albida</u> (Kanm.)	1	

<u>Aporrhais pespelicani quadrifidus</u> (Da C.)		
pelikaansvoet	1	
<u>Capulus ungaricus</u> (L.) hongarse muts	4	
<u>Trivia sp. (arctica/monacha)</u> koffieboontje	79	4
(fig. 9)	20	40
<u>Trophonopsis truncatus</u> (Ström)	2	
<u>Nucella lapillus vulgaris</u> (Wood)		
<u>Cerastoma erinaceum</u> (L.) stekelhorenslak	2	3
<u>Rec. Buccinum undatum</u> (L.) wulk juv.	2	
<u>Hinia reticulata</u> (L.) fuikhoorn	3	
<u>Hinia incrassata</u> (Ström) verdikte fuikhoorn	5	
<u>Hinia pygmaeus</u> (Lam.) kleine fuikhoorn	4	
<u>Scaphella lamberti</u> (Sow.)		1
<u>Oenopota turricula</u> (mont.) trapgeveltje	80	50
<u>Chrysallida spiralis</u> (Mont.)	6	3
<u>Rec.? Odostomia scalaris</u> (Mac Gill.) mosselslurper	1	
<u>Odostomia plicata</u> (Mont.)	2	
<u>Odostomia conoidea</u> (Brocchi)	2	
<u>Rec.? Retusa obtusa</u> (Mont.) obliehorentje	22	
<u>Rec.? Ovatella myosotis</u> (Drap.) muizenootje	1	1
<u>Gyraulus acronicus</u> (Ferr.)	10	
<u>Succinea oblonga</u> (Drap.)	9	
<u>Homalaxis serrata</u> (Desh.)		
<u>Skeneopsis planorbis</u> (Fabricius)	5	
<u>Cantharidus sp.</u>	1	
<u>Oenopota rufa</u> (Mont.)	2	
<u>Raphitoma cf leufroydi</u>		2
NIET MOLLUSKEN		
<u>Rotularia nysti</u> (Galeotti)	6	
<u>Turbinolia nystiana</u> Milne-Edward		5
<u>Ditrupa strangulata</u> Desh.		2
<u>Ditrupa subulata</u>		70
Haaientanden (fig. 1)	50	50
Roggetanden (fig. 2)	50	50

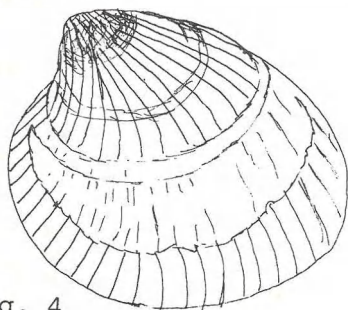
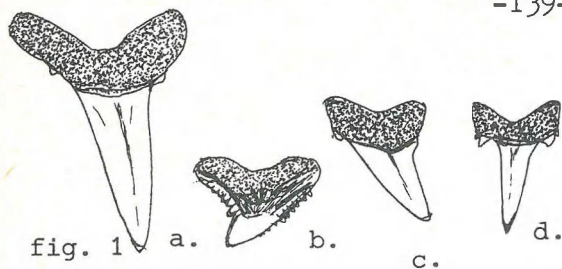

Fig. 1a, b, c en d: fossiele haaiantanden (Eoceen-Ledien)
 Fig. 2: fossiele rogetanden (Eoceen-Ledien); Fig. 3: *Flexopecten flexuosus* (Poli); Fig. 4: *Megocardita planicosta leri-
 chei* Glib.&v.d.Poel; Fig. 5: *Corbicula fluminalis* (Müller);
 Fig. 6: *Haustator solanderi* (Mayer-Eymar); Fig. 7: *Turboella
 parva parva* (Da C.); Fig. 8: *Alvania lactea* (Michaud); Fig. 9:
Trivia sp. (*T. arctica*/*monacha*).

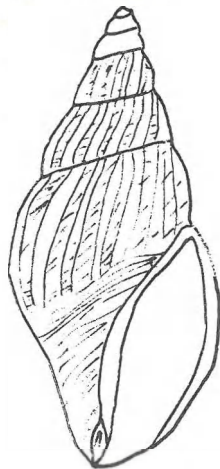
Literatuur.

Kaas, P. & A.N.C. ten Broek, 1942. Nederlandse zeemollusken.
Amsterdam.

fig. 10

Oenopota cf turricula (Mont.)
trapgeveltje, een zeer afwijk-
kende vorm.

(naar een tekening van de hr.
G. Spaink van één van de door
mij gevonden exx.).

adres van de schrijver:
Bilderdijskade 91
1053 VL Amsterdam